

Riktlinjer för mottagande och introduktion av nyanlända i stenungsunds kommun

Samhällets insatser för nyanlända under deras första tid i Sverige syftar till att ge var och en förutsättningar att försörja sig, tillägna sig det svenska språket och på jämlika villkor leva och verka självständigt i det svenska samhället. Introduktionsinsatserna ska på bästa sätt stödja den enskildes egna initiativ att uppnå detta utifrån egna förutsättningar, behov och önskemål.

RIKTLINJER FÖR INTRODUKTION

Definition av introduktionen

Introduktionen är den tidsperiod under vilken individen får individuellt anpassat stöd, för att öka sina möjligheter att nå målet, egen försörjning och delaktighet i samhällslivet. Stödet skall i sin helhet och i sina delar stärka individens självbestämmande, egenvärde, egen aktivitet, eget problemlösande, delaktighet och ansvar.

Mål för introduktionen

När behovet är individuellt anpassat stöd har upphört kan individen själv ta del av och bidra till det svenska samhällets utveckling. Detta förutsätter kunskaper:

- i det svenska språket
- om det svenska samhället,
- om det svenska arbetslivet

Kunskaperna ska relateras till individens kompetens och livssituation.

Delmål för introduktionen

Varje individs behov och egna förutsättningar ska vara utgångspunkt i en individuell introduktionsplan. Planering av introduktionsplanen samordnas av kommunen och sker tillsammans med olika aktörer och den enskilde.

Efter introduktionen ska nedanstående delmål vara uppfyllda

Individen

- har fått utbildning och yrkeskompetens värderad på ett sådant sätt att den är användbar i planeringen av kommande yrkesliv.
- har fått kontakt och förutsättningar att verka i svenskt arbets- och föreningsliv.
- förstår och har kunskaper om hur det svenska samhället fungerar med särskild betoning på svenskt arbetsliv.
- har sådana kunskaper i svenska att språket fungerar som ett kommunikationsmedel i såväl vardags- och yrkesliv som vid utbildning.
- förstår och har kunskaper om samhällets grundläggande demokratiska värderingar såsom människors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter samt om jämställdhet mellan könen, barns rättigheter och det demokratiska samhällets utveckling.
- har som förälder fått relevant kunskap om svenskt utbildningsväsen för att tillgodose sina barns behov av goda uppväxtvillkor.
- som saknar utbildning motsvarande svensk grundskola ska ha påbörjat kompletterande utbildning/sysselsättning utifrån sina individuella förutsättningar om han/hon är i arbetsför ålder.

Funktionshinder

Huvudmål

- Funktionshindrades särskilda behov skall beaktas och vid behov tillgodosedda, så att individen kan delta i introduktionen utifrån sina förutsättningar.

Delmål

- Funktionsförmågan är bedömd både i relation till introduktionens olika aktiviteter och till arbetsmarknaden.
- Arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser är en del av introduktionen. Ett exempel på insats är att utreda behovet av hjälpmedel, som arbetshjälpmedel, hjälpmedel för att underlätta det dagliga livet och hjälpmedel i skolan och annan undervisning.
- Introduktionsplanen ska bygga på en utredning av både individens resurser och begränsningar.

Barn och ungdom 0-18 år

Barnkonventionen artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Huvudmål

Barns och ungas uppväxtvillkor är uppmärksammade och deras förutsättningar för ett gott liv i Sverige är så gynnsamma som möjligt.

Delmål för den allmänna introduktionen

- Varje barns och ungdoms behov av egna förutsättningar ska vara utgångspunkt i en individuell introduktionsplan, där skolan individuella utvecklingsplan inkluderas.
- Att barn och ungdomar som kommit som ensam kommande flyktingbarn till Sverige får sina särskilda behov tillgodosedda.
- Att planeringen utformas i nära samarbete med föräldrarna, särskilt utsedd förmyndare eller god man. De skall vara delaktiga och ha möjlighet att påverka de insatser som görs för och med barnen/ungdomarna.
- Planeringen skall innehålla möjlighet till en aktiv och utvecklande fritid.
- Att kommunen följer de riktlinjer som dragits upp i strategi för samverkan i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa (Socialstyrelsen m.fl myndigheter Artnr 2004-107-11)

Delmål för skolan

- Barnets kompetenser och erfarenheter skall kartläggas och uppmärksammas så att ett optimalt lärande uppnås.
Avsnitt 2.2 och 2.7 i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet ([Lpo 94](#))
Skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever ([SKOLFS 2009:15](#))
- Barn och ungdomar skall ha en individuell utvecklingsplan/studieplan som tar hänsyn till deras bakgrund och levnadsvillkor och som är möjlig för föräldrarna att förstå.
7 kap. 2 § [grundskoleförordningen](#)
7 kap. 19 § [gymnasieförordningen](#)
Skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever ([SKOLFS 2009:15](#))
- Barnet och ungdomen skall ges tillgång till sitt modersmål, inom förskolan i form av modersmålsstöd och inom grundskola och gymnasium undervisning i modersmålet. Vid behov skall eleven få studiehandledning på modersmålet eller skolspråket, för att kunna bedriva studier inom ordinarie studieplan/kursplan.
”En kommun är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk, endast om det finns en lämplig lärare. En kommun är skyldig att anordna sådan undervisning om minst fem elever önskar undervisning i språket” (Grundskoleförordning 2 kap 13§)
5 kap. 2–3 §§, 2 kap. 9-14 §§ [grundskoleförordningen](#)
8 kap. 5–6 §§ [gymnasieförordningen](#)
Skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever ([SKOLFS 2009:15](#))
Avsnitt 2.2 [Lpfö 98](#), Skolverkets allmänna råd om kvalitet i förskolan ([SKOLFS 2005:10](#))
- Stödja goda vänskapsrelationer i skolan och motverka utanförskap.
Avsnitt 2-2.1 [Lpo 94](#)
Avsnitt 2-2.1 [Lpfö 98](#)
- Barnets kompetenser och erfarenheter skall uppmärksammas så att ett optimalt lärande uppnås.
- Att skolan introducerar barnet i svenskt samhällsliv genom att vara utåtriktad och samverka med fritidsverksamheter, kulturinstitutioner och organisationer.

Äldre

Huvudmål

- Äldres särskilda behov är beaktade så att de kan tillgodogöra sig samhällets service och vara delaktiga utifrån sina förutsättningar.

Delmål

- Äldre har fått en individuell planering samt fått tillgång till att läsa svenska.
- Äldre har fått relevant information om samhället samt möjligheter att skapa kontakter med föreningslivet.

Hälsa

Huvudmål

- Vuxnas och barns hälsa och välbefinnande skall vara uppmärksammande och relevanta och adekvata åtgärder skall vidtagits.

Delmål

- att individen har fått relevant information om rätten till hälso- och sjukvård
- att individen blivit erbjuden hälsoundersökning
- att sjukvård och /eller rehabiliterande / habiliterande insatser, vid behov har erbjudits.

Förutsättningar för introduktion

Individens introduktion

Kommunen samordnar insatserna för en individuell introduktion tillsammans med individen och andra relevanta aktörer, såsom arbetsförmedlingen, näringsliv, utbildningssamordnare, landsting, frivillighetsorganisationer. Kommunen samordnar och ansvarar för att personen får det stöd som behövs för att insatser under introduktionen ska bli framgångsrik. Den nyanländes utbildning, kunskaper och erfarenheter från hemlandet beaktas. Samtidigt ges den nyanlände förutsättningar för att skapa sig en realistisk bild av sina möjligheter i Sverige.

Introduktionen måste därför innehålla följande förutsättningar:

- Individuella introduktionsinsatser utformas, för barn och vuxna, av ansvariga i kommunen tillsammans med individen och andra aktörer. Särskilt uppmärksammas att kvinnor och män ges likvärdiga möjligheter och insatser. Detta gäller också flickor och pojkar.
- Kommuner, myndigheter och andra berörda aktörer samverkar och samordnar sina insatser så att det blir tydligt för individen att alla arbetar för individens uppsatta mål.
- Arbetsförmedlingen ger individuell rådgivning och säkerställer därmed att inriktningen på insatserna under introduktionen är arbetslivsorienterad.
- Arbetsförmedlingen erbjuder vid behov arbetsmarknadspolitiska insatser som underlättar individens inträde på arbetsmarknaden.
- Kommunen erbjuder arbetsförlagd introduktion som ett alternativ.
- Kommunen erbjuder själv och i samverkan med andra aktörer, exempelvis arbetsförmedlingen och näringsliv individen arbetsmarknadspraktik.
- Individens behov och förutsättningar ska styra valet av innehåll, pedagogik och metodik i svenskinläringen.

- Kommunen och arbetsförmedlingen samverkar och erbjuder personer som har svårt att lära sig svenska genom teoretiska språkstudier, alternativa möjligheter att lära sig svenska språket.
- Landstingen säkerställer att hälsoinformation erbjuds samtliga personer som en naturlig del av introduktionen.
- Alla myndigheter och samhällsorgan tillgodoser en individualiserad service till nyanlända invandrare.

Särskilda förutsättningar för barns och ungdomars introduktion

- Individuella introduktionsinsatser utformas, för barn och ungdomar, av ansvariga i kommunen tillsammans med individen, föräldrar, särskilt utsedd vårdnadshavare eller god man samt andra aktörer exempelvis förskola och skola.
- Samverkan sker mellan myndigheter för att säkerställa att de individuella behoven tillgodoses på central/regional och lokal plan.

Introduktion för alla

Målen för introduktionen rekommenderas att omfatta alla nyanlända, såväl flyktingar som andra nyanlända i behov av introduktion. Kommunerna har möjlighet att erbjuda introduktionsersättning enligt lagen (SFS 1992:1068), som ett alternativ till försörjningsstöd. Syftet är att åstadkomma en så lönelik ersättning som möjligt. Introduktionsersättningen ska dessutom ge individen möjlighet att påverka sin ekonomi t.ex genom att minska sina boendekostnader eller genom att ha arbetsinkomster.

Individens introduktion följs upp

Kommunen och andra aktörer följer regelbundet upp introduktionsinsatserna i samverkan med individen som genomgår introduktionen. Gäller även barn och ungdom. Syftet är att förbättra och anpassa innehållet efter individuella behov och förutsättningar. Efter avslutad introduktion utvärderar kommunen resultatet i samverkan med berörda aktörer.

091105

Stenungsundskommun

Integrationsenheten, Kompetens och utveckling, Nösås, skola/barnomsorg.

